

Correctievoorschrift examen VMBO-GL en TL

2003

tijdvak 1

BEELDENE VAKKEN CSE GL EN TL

Inzenden scores

Vul de scores van de alfabetisch eerste tien kandidaten in op de optisch leesbare formulieren of verwerk de scores in het programma Wolf.

Zend de gegevens uiterlijk 26 mei naar de Citogroep.

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel

1 REGELS VOOR DE BEOORDELING

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o. Voorts heeft de CEVO op grond van artikel 39 van dit Besluit de Regeling beoordeling centraal examen vastgesteld (CEVO- 02-806 van 17 juni 2002 en bekendgemaakt in Uitleg Gele katern nr 18 van 31 juli 2002).

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.
- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door de CEVO.
- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt het aantal scorepunten bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het door ieder van hen voorgestelde aantal scorepunten, zo nodig naar boven afgerond.

2 ALGEMENE REGELS

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de CEVO-regeling van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts een voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan een voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd worden, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;

- 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
- 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, hoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal punten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan een antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar een keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinerator of de gecommitteerde meent dat in een toets of in het beoordelingsmodel bij die toets een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof toets en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan de CEVO. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.
Voor de beroepsgerichte programma's in de basisberoepsgerichte, de kaderberoepsgerichte en de gemengde leerweg en voor de algemene vakken in de basisberoepsgerichte leerweg in het jaar 2003 en mogelijk latere jaren:
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de door het bevoegd gezag gegeven regels.

3 VAKSPECIFIEKE REGELS

Voor dit centraal schriftelijk examen Beeldende vakken GL en TL kunnen maximaal 73 scorepunten worden behaald.

4 BEOORDELINGSMODEL

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

SCHOUWBURGPLEIN

○ 1 **maximumscore 2**

twee van de volgende:

- er staan (veel) bankjes
- het plein is wandelgebied (geen auto's, looppaden)
- er is een loopbrug (leidt naar het plein)
- je kunt op het plein spelen
- je kunt op de rand van het (verhoogde) plein zitten
- er staan bloemen/bloembakken
- op het plein is een soort toneel (verhoogd)

per correct antwoord

1

○ 2 **maximumscore 1**

één van de volgende:

- de bioscoop staat op het verhoogde plein
- er kunnen daar geen auto's rijden
- er zijn geen aparte stoepen
- de bioscoop staat binnen één van de lange stroken van het plein
- de houten vloer in het plein ligt op één lijn met de bioscoop
- in het plein en de bioscoop zijn vergelijkbare (dezelfde) materialen gebruikt (geen (straat)stenen)

○ 3 **maximumscore 2**

twee van de volgende:

- het plein ziet er steeds anders uit (door de wisselende stand van de lichtmasten)
- de bewegende lichtmasten brengen beweging (dynamiek) in het plein
- de bezoeker kan de sfeer van het plein beïnvloeden
- ('s avonds is) de verlichting van het plein telkens anders
- de bezoeker kan met de verlichting spelen

per correct antwoord

1

○ 4 **maximumscore 2**

twee van de volgende:

- het is een grote vlakte
- er zijn geen obstakels
- de verlichting kan bewegen
- er is geen autoverkeer
- het plein is verhoogd (toneel)

per correct antwoord

1

○ 5 **maximumscore 2**

twee van de volgende:

- het plein (middendeel) is verhoogd
- verlichting kan worden aangepast
- grote lichtmasten geven veel licht (theaterspots)
- er is een houten (speel)vloer
- er staan banken (en railing) langs de kant voor het publiek

per correct antwoord

1

Vraag	Antwoord	Score
○ 6 maximumscore 2 twee van de volgende: → alleen de rivier is afgebeeld → geen namen, teksten en symbolen → het land is helemaal (egaal) grijs (geen wegen, bebouwing, bossen, etc.) → kleuren zijn weggelaten, of: geen kleuren per correct antwoord		1
○ 7 maximumscore 1 één van de volgende: → stileren → abstractie, of abstraheren		
○ 8 maximumscore 2 twee van de volgende: → vorm ligt dwars op de lengterichting (of looprichting) van het plein → de afbeelding (rivier) doorbreekt aan het einde het (metalen) rechthoekige grondvlak → grillige vorm doorbreekt de rechte lijnen er omheen → materiaalcontrast (natuursteen tegenover metaal) → er zijn andere (bewerkings)technieken toegepast (het natuursteen is geëtsd, het metaal gestanst) per correct antwoord		1
○ 9 maximumscore 2 twee van de volgende: → lichtmasten (lijken op hijskranen) → luchtkokers van parkeergarage (lijken op luchtkokers van een schip) → banken (lijken op de banken op een passagiersschip) → houten vloer (lijkt op een scheepsdek of een vlonder) → leuning (lijkt op de reling van een schip) → stalen platen met gaten (lijken op loopbruggen) per correct antwoord		1

HOLLAND-AMERIKA LIJN

○ 10 maximumscore 2 twee van de volgende: → de groep staat er helemaal op, niemand is afgesneden → de fotograaf staat op dezelfde hoogte als de groep → het midden van de foto komt overeen met het midden van de groep → de groep mensen staat precies boven de naam Holland-Amerika Lijn (Holland-America Line) → de blonde vrouw (met lichte jas) staat precies in het midden van de groep → er staat vaak één persoon in een driehoek (van buizen) per correct antwoord		1
---	--	---

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

○ 11 **maximumscore 1**

één van de volgende:

- de afzonderlijke gezichten en de gezichtsuitdrukkingen van de mensen zijn goed te zien en te herkennen
- de grote gezichten trekken (ook op grote afstand) veel aandacht van beschouwer
- de reizigers lijken dichterbij

○ 12 **maximumscore 1**

één van de volgende:

- afsnijding: de oorspronkelijke foto is op diverse plekken afgesneden (uitsnede)
- afsnijding: de tekst is niet meer leesbaar
- knippen en plakken: het onderste deel van de bovenlichamen is weggesneden, of: de reling is hoger
- knippen en plakken: de foto is zo bewerkt dat de aandacht van de beschouwer meer op de gezichten wordt gericht

○ 13 **maximumscore 1**

één van de volgende:

- de rechte (horizontale en verticale) lijnen van de vertrekhal zijn in contrast met de schuine lijnen in de foto
- lijnen herhalen zich, er ontstaat een (lijn)structuur of een ritme van lijnen
- de golvende lijn van de daklijst van de vertrekhal is in sterk contrast met de rechte lijnen in de foto
- enkele gezichten passen precies tussen de witte lijnen

○ 14 **maximumscore 3**

drie van de volgende:

- het kunstwerk is op 'ware grootte', het heeft dezelfde afmetingen als echte bagage en echte stellingen
- de voorwerpen en de stelling zijn heel precies nagemaakt of afgegoten
- het kunstwerk staat op de grond
- de beschouwer kan zich in het kunstwerk begeven
- een bagagedepot op die plek, een kade, is aannemelijk

per correct antwoord

1

Indien: het is van gietijzer

0

○ 15 **maximumscore 2**

twee van de volgende:

- het depot bevindt zich in de open lucht
- het depot is aan twee kanten open, spullen kunnen makkelijk gestolen worden
- er staat midden in het depot een lantaarnpaal
- het depot is onbewaakt, niemand let op de spullen
- de stelling en de spullen zijn van hetzelfde materiaal gemaakt: gietijzer
- de stelling en alle spullen hebben dezelfde kleur

per correct antwoord

1

Vraag	Antwoord	Score
-------	----------	-------

- 16 **maximumscore 1**
 één van de volgende:
 → het kunstwerk is net als een foto, een gedetailleerde weergave van de werkelijkheid
 → momentopname uit het verleden dat (zogenaamd) is vastgelegd in gietijzer

- 17 **maximumscore 1**
 één van de volgende:
 → de stelling lijkt van ruw afgewerkt hout gemaakt
 → alles heeft dezelfde (oude) bruine kleur
 → voorwerpen lijken oud doordat oude modellen koffers zijn nageemaakt
 → voorwerpen lijken versleten doordat materiaal waarvan ze zijn gemaakt kapot is

- 18 **maximumscore 1**
 één van de volgende:
 → de moderne (hardscale) koffer
 → draagbare radio
 → de balen bagage: doen denken aan reizigers uit de Derde Wereld

- 19 **maximumscore 2**
 één van de volgende:
 → om de herinnering levend te houden dat vanaf deze plek veel mensen emigreerden naar Amerika
 → de kunstwerken houden de herinnering levend dat deze kade de plek was waar veel mensen afscheid namen voor ze definitief naar Amerika vertrokken en/of Nederland binnenkwamen

- 20 **maximumscore 3**
 drie van de volgende:
 → de enorme afmetingen
 → de klassieke kleren
 → haar houding: een hand opgestoken: onoverwinnelijk, symbool voor vrijheid
 → klassiek, tijdloos aandoend gezicht
 → fakkel in haar hand
 → boek in haar hand
 → sterrenkroon op haar hoofd

per correct antwoord

1

- 21 **maximumscore 2**
 Het antwoord moet de volgende strekking hebben:
 het was een van de eerste dingen die de emigranten zagen van de Verenigde Staten
 Of:
 het werkte voor hen als het symbool van een nieuwe toekomst in een nieuw, vrij land

Vraag	Antwoord	Score
-------	----------	-------

PANORAMA MESDAG

○ 22 **maximumscore 3**

drie van de volgende:

- vissersboten
- anker
- touwen
- vissersnetten
- manden
- (kleine) visserhuisjes

per correct antwoord

1

Onjuist:

- duin of kust
- hout

○ 23 **maximumscore 1**

één van de volgende:

- het levert een nauwkeurige weergave van de werkelijkheid op: het uitzicht wordt als het ware overgetrokken
- het maakt het mogelijk om een uitzicht aan alle kanten (rondom) vast te leggen in één tekening
- zo staat alles op de goede plaats getekend
- het uitzicht staat gelijk in goed lijnperspectief
- de verhoudingen zijn als in het echt

○ 24 **maximumscore 2**

twee van de volgende:

- de schilders hoefden niet elke keer terug naar het duin om te zien hoe het er uit zag
- de schilders waren niet afhankelijk van het weer
- de schilders konden met de foto's de details van het uitzicht goed bestuderen en vastleggen
- de fotografie is een manier om een moment vast te leggen, dat is precies wat Mesdag wilde
- de schilders konden met behulp van de foto's de lichtval goed bestuderen en weergeven
- de details staan niet op de glazen cilinder

per correct antwoord

1

○ 25 **maximumscore 2**

twee van de volgende:

- om kleur(effecten) te onderzoeken (hij had geen kleurenfoto's)
- om het licht (of lichtdonker contrasten) te onderzoeken
- om de manier van schilderen te onderzoeken
- om de sfeer te onderzoeken

per correct antwoord

1

Vraag	Antwoord	Score
○ 26	maximumscore 2 twee van de volgende: → het detail is in grove toetsen neergezet → de details zijn niet uitgewerkt → de gezichten zijn niet weergegeven → de schildering is op grove ondergrond aangebracht per correct antwoord	1
○ 27	maximumscore 2 twee van de volgende: → het echte zand en de echte voorwerpen versterken het idee dat de beschouwer op een echte duin staat → je kunt helemaal in het rond kijken → de beschouwer kan de bovenkant en de onderkant van het schilderij niet zien vanwege het afdakje en het zand die het schilderij overlappen → doordat het schilderij rond is, ervaart de beschouwer dat hij er middenin staat → het schilderij heeft geen grenzen aan de zijanten, of: het schilderij gaat eindeloos door net als bij een echt uitzicht, of: het schilderij heeft geen midden → het schilderij hangt zo ver weg, dat het net echt lijkt (je ziet geen verftoetsen) → je staat in het donker, waardoor de aandacht vooral naar het lichte schilderij gaat → je vergeet dat je onder een afdakje, binnen, staat → er komt natuurlijk licht van boven. per correct antwoord	1
○ 28	maximumscore 2 twee van de volgende: → er zijn geen auto's / trams / brommers / vliegtuigen → er zijn alleen mensen in de verte te zien → de kleuren zijn minder bont en fel dan tegenwoordig → het licht is diffuus, gelijkmatig verspreid, zonder grote contrasten in licht en donker → een groot deel van het schilderij wordt in beslag genomen door de lucht → in het schilderij zijn veel grote lege en egale kleurvlakken: het strand, de lucht, de zee, de duinen. per correct antwoord	1
○ 29	maximumscore 2 één van de volgende: → de inbreng van de kunstenaar is niet groot genoeg als de zichtbare werkelijkheid gekopieerd wordt → de kunstenaar geeft geen eigen interpretatie of visie (niet persoonlijk genoeg) → er gebeurt niets, of: er is geen verhaal → kunst moet abstract of modern zijn	

Vraag	Antwoord	Score
-------	----------	-------

OMGEVINGSKUNST

○ 30 **maximumscore 3**

drie van de volgende:

- de baljurken zijn heel erg groot
- de jurken lijken te zweven op het water, of: de jurken drijven op het water (en zinken niet)
- het zijn alleen maar jurken en geen mensen
- het lijfje (bovenstuk) is erg klein vergeleken met de rok
- ze zijn stijf van vorm
- ze zijn allemaal wit

per correct antwoord

1

○ 31 **maximumscore 2**

twee van de volgende:

- kaarsvet is een (relatief) licht materiaal
- (kaars)vet beschermt de lakens (het textiel) tegen de regen
- het is makkelijk aan te brengen (makkelijk vloeibaar te maken)
- het kaarsvet volgt de plooien van de lakens
- het is wit (net als kant, bruidsmode)
- het is goedkoop

per correct antwoord

1

○ 32 **maximumscore 1**

één van de volgende:

- door de lakens op verschillende manieren rond de houten constructie te draperen
- door de baljurken verschillende versieringen te geven (lijfje, ruches, mouwen)
- door het kaarsvet op verschillende manieren uit te gieten (veel/weinig; snel/langzaam)
- door alleen kleding voor vrouwen te maken (geen mannen)

○ 33 **maximumscore 3**

drie van de volgende:

- wijd opbollende jurken
- geen lange mouwen (of: het lijfje)
- blote hals en/of schouders
- veel plooien
- (gebruik van) wit, of: één kleur
- veel details (kant, ruches)

per correct antwoord

1

○ 34 **maximumscore 2**

twee van de volgende:

- het geheel blijft drijven
- de houten constructie vormt meteen het basismodel van de jurk
- het geheel beweegt makkelijk in het water (piepschuim is veel lichter dan hout)
- de houten constructie geeft stevigheid aan de baljurken
- het is goedkoop

per correct antwoord

1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

○ 35 **maximumscore 1**

- één van de volgende:
- omdat ze drijven lijken ze niets te wegen (ze lijken te zweven)
- groot (donker) oppervlak lijkt op een dansvloer
- je bent geen deelnemer, maar kijkt van een afstand toe
- ze draaien om hun as (door de wind)
- ze glijden in het rond

○ 36 **maximumscore 2**

twee van de volgende:

- het hekwerk, of: waar vroeger de koeien (aan vast)stonden, staan nu de auto's
- de auto's staan in een rij (net als de koeien vroeger)
- de bestrating (met afvoergoten)
- de (historische) bebouwing of de omgeving is niet veranderd

per correct antwoord

1

○ 37 **maximumscore 2**

In het antwoord moet één van de volgende verbanden worden gelegd:

- auto's hebben de plaats ingenomen van koeien
- auto's bepalen nu het straatbeeld
- auto's worden als koeien behandeld
- wat vroeger een veemarkt was, is nu een automarkt
- koeien en auto's zijn geld waard

○ 38 **maximumscore 3**

drie van de volgende:

- in beide kunstwerken spelen textiele materialen een grote rol
- beide kunstwerken gaan over het verleden
- beide kunstwerken vertellen iets over de plek waar ze staan
- beide kunstwerken zijn tijdelijk
- beide kunstwerken zijn groot
- beide kunstwerken bestaan uit een groot aantal (even grote) voorwerpen
- beide kunstwerken zijn buiten geplaatst

per correct antwoord

1

○ 39 **maximumscore 2**

één van de volgende:

- 'VIP's' gaat over de hofcultuur (chic, duur, mooi), 'Haikoe' gaat over het boerenbedrijf (gewoon, vies)
- 'VIP's' kun je alleen van afstand zien, bij 'Haikoe' krijgt het publiek een actieve rol
- 'VIP's' gaat over lang geleden, 'Haikoe' gaat over iets wat sommige mensen zich nog herinneren kunnen
- 'Haikoe' geeft ook commentaar op iets moderns (de auto), 'VIP's' doet dat niet

Fotorechten:

Afbeelding 1 tot en met 9, 11 tot en met 15, foto: Jeroen Musch, West 8; Citogroep
Afbeelding 10 Wolters Noordhof, Groningen
Afbeelding 16 Daniel van de Ven, Rotterdam
Afbeelding 17 en 18 Liesbeth van Ginneken, Rotterdam
Afbeelding 19 tot en met 22 Citogroep, Arnhem
Afbeelding 24 tot en met 30 Museum Panorama Mesdag, Den Haag
Afbeelding 31, 32, 34 Patchwork, Amsterdam
Afbeelding 33 Gemeentemuseum, Den Haag
Afbeelding 35 archief gemeente Hoorn

De auteursrechten zijn geregeld via Stichting Beeldrecht.